

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY LIPOWA ZA LATA 2004-2008

ZLECENIODAWCA:

Urząd Gminy w Lipowej
Lipowa 708, 34-324 Lipowa
tel.(0- 33) 867 06 22, 867 18 49; fax.: (0- 33) 867 18 49
e-mail: uglipowa@tenit.com.pl, www.ug-lipowa.com

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING,
ul. Golezowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała,
tel.: (0-33) 486 53 53, fax: (0-33) 486 54 54, kom. 513 100 869,
e-mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

LIPOWA, CZERWIEC 2009

AUTOR OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

Osoby i instytucje współpracujące przy opracowaniu niniejszego dokumentu:

1. Maria Szustakowska – podinspektor ds. ochrony środowiska, Urząd Gminy Lipowa
2. Maria Jasek, – Inspektor ds. rolnictwa i ochrony Środowiska, Urząd Gminy Lipowa

Zdjęcia na okładce: Agnieszka Chylak

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	4
1.1.	Podstawa opracowania	4
2.	Ogólna charakterystyka gminy Lipowa.....	4
3	Cele i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa	9
4	Kierunki działań i stopień ich realizacji w latach 2004-2008.....	9
4.1	Gospodarka wodno - ściekowa.....	11
4.2	Gospodarka odpadami	15
4.3	Ochrona powierzchni ziemi i gleb.....	20
4.3	Ochrona powietrza atmosferycznego	24
4.5	Ochrona przed działaniem hałasu	29
4.7	Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym	30
4.6	Ochrona przyrody	31
5	Monitoring realizacji postanowień „Programu...”	36
6	Podsumowanie.....	37

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania jest umowa nr 1162/70/09/61/09 zawarta w dniu 14 maja 2009 roku między Eko – Team Consulting z Bielska Białej, a Gminą Lipowa na wykonanie pracy pt.: „Raport z Realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa za lata 2004-2008”.

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art. 17 ust.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 62, poz. 627 z późn. zm. – tekst jednolity w Obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 lipca 2006 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo ochrony środowiska) Wójt Gminy Lipowa przygotował dokument pn. "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa".

"Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa " został przyjęty Uchwałą Rady Gminy w Lipowej Nr XVI/88/04 z dnia 10 lutego 2004 w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa powinien być aktualizowany, co 4 lata. Natomiast w cyklach dwuletnich powinno sporządzać się Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu).

Ze względu na brak środków finansowych Gmina Lipowa nie opracowała w 2007 za pierwsze pełne dwa lata 2004 i 2005 Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska.

W związku z tym niniejszy dokument stanowi pierwszy Raport z wykonania " Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa " obejmujący lata 2004 - 2008.

W dalszej części dokumentu wprowadzono skrót: "Raport ..."

2. Ogólna charakterystyka gminy Lipowa

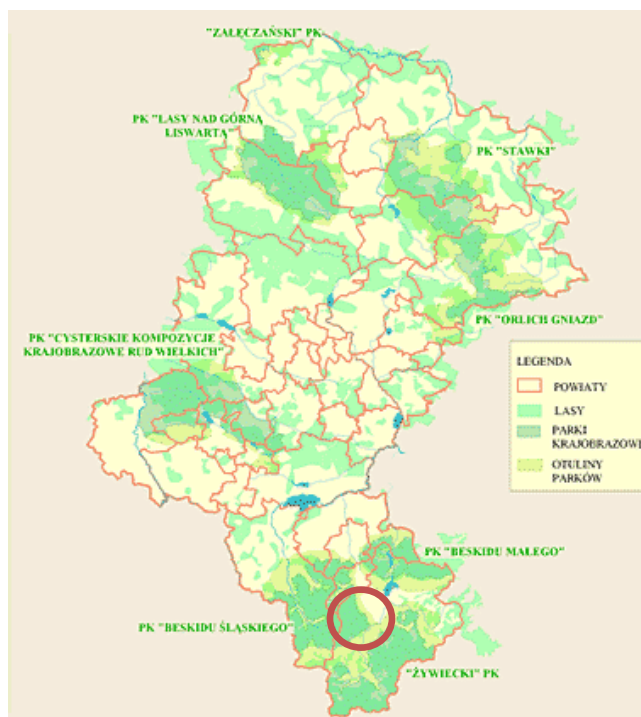
Gmina Lipowa to średniej wielkości gmina o powierzchni 58,08 km², w skład której wchodzi sześć sołectw: Lipowa, Ostre, Twardorzeczka, Leśna, Słotwina, Sienna.

Powierzchnia sołectw:

- Sołectwo Lipowa – 4052 ha
- Sołectwo Leśna 351 ha,
- Sołectwo Twardorzeczka 234 ha,
- Sołectwo Sienna 200 ha,
- Sołectwo Słotwina 270 ha,
- Sołectwo Ostre 701 ha.

Gmina Lipowa leży na granicy dwóch subregionów geograficznych: Beskidu Śląskiego wchodzącego w skład Beskidów Śląsko-Morawskich oraz Kotliny Żywieckiej należącej do obniżenia Jabłonowskiego. Dno Kotliny Żywieckiej zajmuje wschodnią część obszaru gminy. Omawiany obszar podzielony jest na szereg niewysokich działów przez równoleżnikowe doliny rzek. Wierzchowiny działów obniżają się łagodnie w kierunku wschodnim. Ponad tę falistą powierzchnię wznosi się krawędzią blok Beskidu Śląskiego. Granica obszaru gminy biegnie kulminacjami Pasma Wiślańskiego od Magurki przez Kopiec pod Malinowską Skałę, od Malinowskiej Skały ciągnie się, jako boczna gałąź głównego grzbietu masyw Małego Skrzycznego oraz Skrzycznego (1250 m n.p.m.).

Gmina leży w południowej części województwa śląskiego w powiecie żywieckim, w zachodniej jego części.

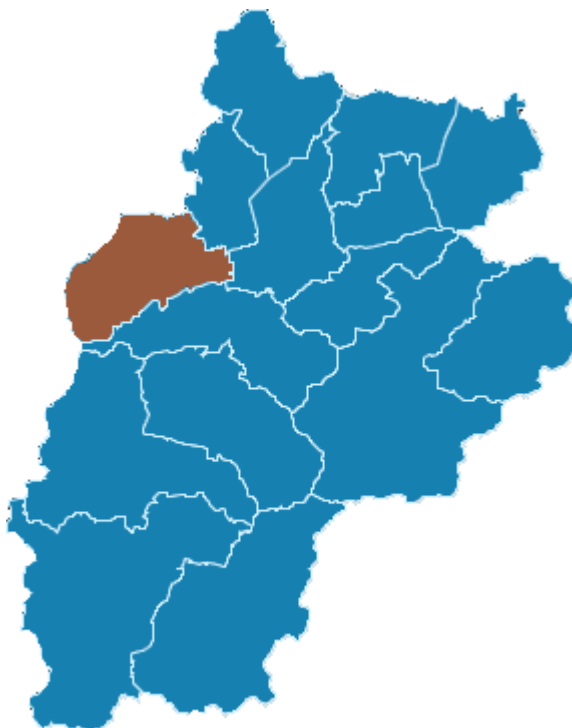

Rysunek 1 Lokalizacja Gminy Lipowa na tle Województwa Śląskiego

Źródło: www.zpk.com.pl, 2009

Obszar Gminy Lipowa graniczy:

- od północy z gminą Buczkowice należącą do powiatu bielskiego,
- od północnego-wschodu z gminą Łodygowice należącą do powiatu żywieckiego,
- od wschodu z miastem Żywiec
- od południa z gminą Radziechowy Wieprz należącą do powiatu żywieckiego,
- od południowego – zachodu z gminą Wisła, należącą do powiatu cieszyńskiego,
- od zachodu z gminą Szczyrk należącą do powiatu bielskiego.

Rysunek 2 Położenie Gminy Lipowa na tle powiatu żywieckiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wybory2006.pkw.gov.pl

Gmina Lipowa, dzięki położeniu na obszarze Beskidu Śląskiego i Kotliny Żywieckiej, może się pochwalić atrakcyjnymi uwarunkowaniami geograficznymi. Okolice Lipowej to idealne tereny dla myśliwych i grzybiarzy. Gospodarstwa agroturystyczne oferują wypoczynek i czas spędzony w rodzinnej atmosferze. Wśród malowniczych dolin i wzgórz pokrytych lasami znajduje się wiele szlaków turystycznych, pieszych i rowerowych umożliwiających poznanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych i kulturowych tego regionu.

Położenie gminy Lipowa w obrębie Beskidu Śląskiego i Kotliny Żywieckiej zapewnia różnorodność krajobrazową. Nad gminą dominuje najwyższe wzniesienie Beskidu Śląskiego tj. Skrzyczne (1257 m n.p.m.). Znajdują się tutaj i inne, ważne pod względem krajobrazowym wzniesienia: Ostre (935,2 m n.p.m.), Palenica (751,9 m n.p.m.), Mała Palenica (618,5 m n.p.m.), a także bezimienne wzgórze w Słotwinie (481 m n.p.m.), w Ostrym (574 m n.p.m.) i w Twardorzeczce (581,5 m n.p.m.). Najciekawsze panoramy można obserwować z licznych na tym terenie hal beskidzkich. Najbardziej rozległe i najpiękniejsze są tu hale: Ostre, Jaśkowa i Skrzyczne. Obszar gminy urozmaicają naturalne progi skalne, które tworzą małe, ale malownicze wodospady.

Między Beskidem Śląskim, a Kotliną Żywiecką występują wapienne wzgórza np. Nowe czy Bindowa Kępa. Prawdopodobnie kiedyś istniał tu ciąg wapiennych pasm, ale został „rozmyty” przez rzeki wpływające z Beskidów. Do niedawna wzgórza te były wykorzystywane gospodarczo. Eksploatowano (łamano) wapień cieszyński, który służył nie tylko jako materiał budowlany, ale przede wszystkim był surowcem, z którego wypalano wapno. Piec służący do tego celu znajdował się w Twardorzeczce oraz w Lipowej - nad rzeką Leśnianką - został on jak zniszczony przez powódź. Do dziś zachowały się jedynie reliktury urządzeń technicznych wapiennika w Radziechowych. Eksploatacja złóż została przerwana ze względu na ich skromne zasoby (Suschka J., 1996).

Walory estetyczne krajobrazu w obrębie Kotliny Żywieckiej kształtowane są przez doliny potoków i towarzyszące im łągi oraz zarośla. Najbardziej malownicze doliny to: dolina Leśnianki, Kalonki, Wieśnika, a także środkowa i dolna część doliny Żarnówki. Potoki te zachowały swój naturalny urok

przez, to, iż nie są uregulowane. Górna część potoku Leśnianki obfituje w osuwiska i wychodne skalne. Dużym urozmaiceniem morfologii stoków na tym terenie są osuwiska skalne, wynikające z przemieszczania się mas skalnych i zwietrzelinowych na stokach fliszowych. Przyczyna ich powstawania tkwi przede wszystkim w naprzemianległości masywnych piaskowców (ulegających najczęściej osuwaniu) i łupków, stanowiących płaszczyznę poślizgu dla piaskowca, dużej stromości stoków oraz długotrwałych i obfitych opadach letnich. Osuwiska te stanowią obecnie formy stare i nie są już aktywne.

Na obszarze gminy Lipowa występują gołoborza czyli „pola głazów”, które są jednak nieaktywne, zamarte i zalesione. Widać je pod szczytami po stronie południowej. W tutejszym krajobrazie pojawiły się liczne „wykroty” wynikające z wprowadzenia na tym terenie monokultury świerka w miejsce pierwotnej puszczy karpackiej jodłowo-bukowo-świerkowej. Stosowanie sztucznych nasadzeń świerczyny spowodowało wiele niekorzystnych następstw m.in. większą podatność na choroby i szkodniki, oraz słabą odporność na silne wiatry. Pomimo, że w lasach na terenie gminy dominuje świerk jednak dzięki wytyczeniu strefy ochronnej (związanej z poborem wody z Leśnianki) przez browar żywiecki udało się zachować na tym obszarze jeden z najszerszych pasów naturalnego lasu liściastego z panującą nadrzeczną olszyną górską.¹

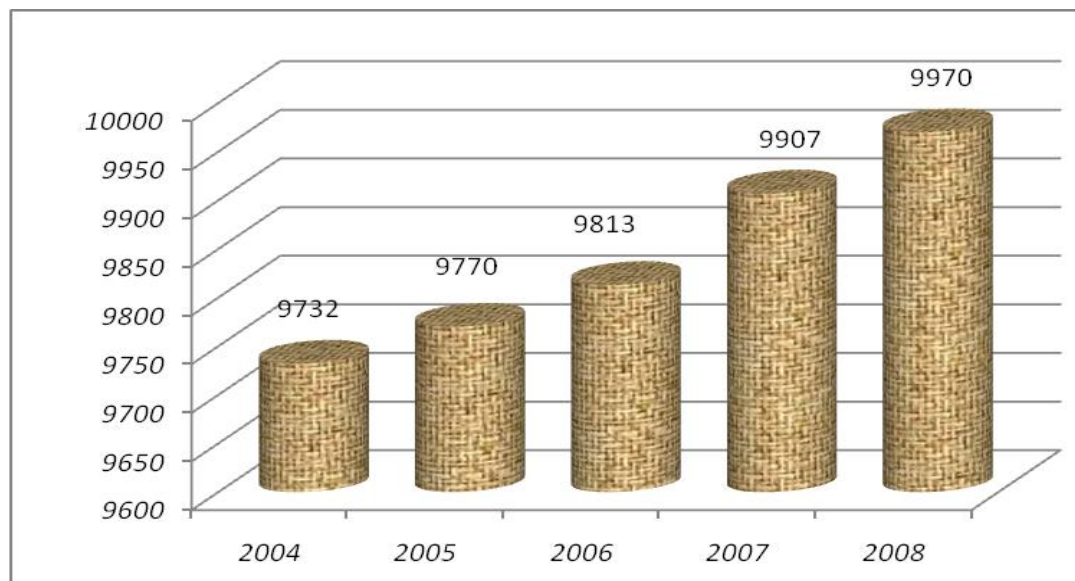
Gmina położona jest w Regionie Karpackim gdzie klimat kształtuje się pod wpływem gór wysokich. Według Gumińskiego obszar Gminy należy do Karpackiej strefy klimatycznej, XXI Dzielnicy Klimatycznej.

Na podstawie średniej rocznej temperatury wyróżnia się w Karpatach Zachodnich sześć pięter klimatycznych korespondujących z piętrami roślinnymi. W Beskidzie Śląskim wykształcone są w zasadzie trzy piętra klimatyczne. Granice między piętrami to pasy o szerokości kilkudziesięciu metrów które w zależności od zmieniających się warunków mikroklimatycznych podlegają dużym wahaniom. Warunki klimatyczne tego obszaru kształtują masy powietrza różnego pochodzenia geograficznego, największy udział mają masy powietrza polarno-morskiego (60%) oraz polarno-kontynentalnego(25%).

¹ www.ug.lipowa.com, 2009

2.1. Otoczenie społeczno - gospodarcze

Gmina Lipowa ma powierzchnię 58,08 km². Stan ludności zamieszkującej Gminę w grudniu 2008 roku wynosił 9970 mieszkańców, co oznacza, że średnie zaludnienie w Gminie wynosi 171 mieszkańców na kilometr kwadratowy. Na dzień 19 maja 2009 roku w czasie, kiedy opracowywano niniejszy dokument liczba mieszkańców Gminy Lipowa przekroczyła 10.000 mieszkańców.

Rysunek 3 Ludność gminy Lipowa w latach 2004-2008 (według faktycznego miejsca zamieszkania)

Źródło: Urząd Gminy Lipowa – wydział Ewidencji Ludności, 2009

Według danych statystycznych liczba ludności na terenie Gminy Lipowa na przestrzeni ostatnich pięciu lat stale przyrasta o około 30-60 mieszkańców.

Liczba kobiet w 2007 roku na 100 mężczyzn wynosiła 104, w porównaniu z rokiem 2004 struktura ta zmieniła się na korzyść mężczyzn. (było 103 kobiety na 100 mężczyzn)

Ludność w wieku produkcyjnym aktualnie stanowi około 62,4% całej populacji mieszkańców Gminy (w roku 2004 – 61,2%), ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi około 22,9% (w roku 2004 – 24,8%), a w wieku poprodukcyjnym około 22,8% (w roku 2004 – 13,9%).

Mimo, że jest więcej ludności pracującej, w porównaniu z rokiem 2004 zwiększyła się ilość ludzi w wieku młodym, którzy w przyszłości będą pracować i utrzymywać ludzi starszych i młodych.

Na obszarze gminy według danych z 2007 roku zarejestrowanych jest 688 podmiotów gospodarczych.

Na zasobność społeczno-ekonomiczną gminy Lipowa duży wpływ mają podmioty gospodarcze. Zlokalizowane w różnych miejscowościach zapewniają zatrudnienie mieszkańcom i nadają pozytywne impulsy rozwojowi gospodarstwu gminy. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Lipowa działa w sektorze prywatnym, z czego najliczniejszą grupą są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Najliczniejszą grupę stanowią:

- handel hurtowy i detaliczny – 201 działalności tj. 29% wszystkich podmiotów gospodarczych,
- budownictwo – 144 działalności tj. 20% wszystkich podmiotów gospodarczych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu za miesiąc luty 2009 roku, liczba bezrobotnych na terenie powiatu żywieckiego wyniosła 668 osób, w tym 332 kobiet. Liczba osób bezrobotnych w kwietniu 2009 na terenie gminy Lipowa wynosiła 405 osób, z czego 207 stanowiły kobiety.

Około 60% to osoby długotrwale pozostające bez pracy. Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym, natomiast najmniej osób bez pracy ma wykształcenie wyższe i średnie.

3 Cele i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa

Przy opracowaniu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa w 2004 roku oparto się na:

- wymaganiach prawnych i obowiązkach wynikających z obowiązujących przepisów polskich i Unijnych,
- uwarunkowaniach wynikających z dokumentów nadrzędnych,
- zapisów w dokumentach o charakterze lokalnym,
- konsultacjach z osobami zajmującymi się ochroną środowiska w Urzędzie Gminy Lipowa,
- informacjach dotyczących zadań realizowanych na analizowanym obszarze od instytucji zajmujących się szeroko pojętą ochroną środowiska szczególnie z:
 - Urzędu Gminy w Lipowej,
 - Jednostek Gminnych,
 - Przedsiębiorstw działających na terenie Gminy,
 - Szkół na terenie Gminy Lipowa.

Celem Programu Ochrony Środowiska było:

1. Rozpoznanie stanu istniejącego i przedstawienie propozycji zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów ochrony środowiska,
2. Wyznaczenie hierarchii ważności poszczególnych inwestycji,
3. Przedstawienie rozwiązań technicznych, analiz ekonomicznych, formalno-prawnych dla proponowanych działań proekologicznych,
4. Wyznaczenie optymalnych harmonogramów realizacji całości zamierzeń inwestycyjnych Powiatu ze wskazaniem źródeł finansowania.

4 Kierunki działań i stopień ich realizacji w latach 2004-2008

Kierunki działań i zadania zapisane w „Programie...” dotyczyły przedsięwzięć planowanych do zrealizowania w perspektywie krótkoterminowej do roku 2006 i długoterminowej do roku 2015.

Część zadań krótkoterminowych została wykonana już w całości, natomiast kilka pojedynczych zadań krótkoterminowych nie zostało rozpoczęte ze względu na brak środków finansowych. Były również takie zadania, które planowano wykonać do końca roku 2006, a udało się pozyskać na ich realizację środki zewnętrzne i była możliwość zakończenia ich realizacji przed planowanym w harmonogramie czasem.

W poniższych zestawieniach w formie tabelarycznej zaprezentowano, w jakim zakresie w latach 2004-2008 realizowane były cele długoterminowe, cele krótkoterminowe, a także kierunki działań i zadania, które w ich zakresie wyznaczono w roku 2004 w czasie opracowywania „Programu...”.

Wszystkie zadania w „Programie...” powinny zostać podzielone na zadania własne, czyli zadania realizowane ze środków gminy i przy największym zaangażowaniu Gminy Lipowa, oraz zadania koordynowane. To takie, które są realizowane na terenie Gminy Lipowa, ale nie koniecznie ze środków gminnych. Do takich zadań należy rozbudowa składowiska odpadów w Żywcu. Zdania te znalazły się w niniejszym zestawieniu, a dane do ich opracowania nie pochodzą z Urzędu Gminy Lipowa tylko zostały zaczerpnięte bezpośrednio od przedsiębiorstw zajmujących się realizacją w/w zadań.

4.1 Gospodarka wodno - ściekowa

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
ZADANIA WŁASNE GMINY LIPOWA				
ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
1	Rozpoznanie problemu starych studni kopanych – ewidencja i zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem	2003 - 2005	Ze względu na ograniczony budżet Gminy Lipowa zadanie to w latach 2004-2008 nie było realizowane. W kolejnych latach istnieje pilna potrzeba wykonania inwentaryzacji, która mogłaby być przeprowadzona przez pracowników UG w ramach ich obowiązków służbowych lub wynajętą firmę. Inwentaryzacja mogłaby objąć nie tylko studnie, ale również zbiorniki bezodpływowe, umowy na odbiór odpadów oraz przydomowe oczyszczalnie.	-
2	Rozpoznanie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego	2003 - 2005	Remont drogi wzdłuż potoku „Drągowy” w Lipowej Podlas wraz z remontem przepustu oraz moru oporowego - łączna wartość zadania: 80 165, 70 zł – 80% tej kwoty dotacja z MSWiA środki na usuwania klęsk żywiołowych. Remont drogi „u Kubaczki” w Lipowej Podlas, oraz remont przepustu leżącego w ciągu tej drogi na potoku Kalonka” - łączna wartość zadania: 53 919, 96 zł – 66, 52% tej kwoty dotacja MSWiA środki usuwania klęsk żywiołowych.	134.085,66
3	Modernizacja oczyszczalni ścieków Lipowa Centrum	2004 - 2005	W 2004 roku została zmodernizowana oczyszczalnia ścieków Lipowej. Remont polegał na zmianie technologii oczyszczania ścieków tj. oczyszczalnia ścieków metodą nieobciążonego osadu czynnego ze stabilizacją tlenową osadu w sekwencyjnym reaktorze typu SBR. Koszt całego zadania wyniósł 188 907, 27 zł Zadanie zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w formie pożyczki w kwocie 180 447,00 zł.	188.907
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
4	Budowa ujęcia wody w Oстрыm Kępie	2005 - 2007	Realizacja tego zadania nie odbyła się ze względu na brak środków finansowych.	-

5	Budowa ujęcia wody na potoku Leśnianka	2005 - 2008	Realizacja tego zadania została zablokowana przez organizacje ekologiczne, jako ostoja wilka i niedźwiedzia.	-
6	Wymiana wodociągów z rur stalowych Słotwina wodociąg L= 5,4 km	2005 - 2010	W latach 2004 – 2008 zadania w zakresie sieci wodociągowej dotyczyły tylko budowy nowych sieci wodociągowych na terenach dotychczas nie zwodociągowanych. W następnych latach, kiedy większość mieszkańców będzie miało dostęp do wody z ujęć gmina Lipowa będzie planowała zadania dotyczące wymiany starych rurociągów stalowych. Aktualnie te zadania realizowane są tylko w wypadku awarii czy pęknięcia rury.	-
7	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie, etap I i II o długości 118 km wraz z przepompowniami	2004 - 2010	<p>W latach 2004 – 2008 w dorzeczu Leśnianki w miejscowości Leśna, Twardorzeczka, Lipowa-Brzeziny, Ostre wykonano 12.500 mb sieci kanalizacyjnej.</p> <p>Wykonawcą robót jest firma Skanska S.A z Warszawy</p> <p>W miejscowości Lipowa wykonano 2,500 mb sieci kanalizacyjnej. Na terenie miejscowości Lipowa i Słotwina prace przy budowie kanalizacji wykonuje firma ABM SOLID S.A. z Tarnowa.</p> <p>Końcem 2008 roku wykonano przejścia pod drogami powiatowymi i gminnymi oraz przez cieki wodne w rurach ostonowych.</p> <p>W miejscowości Słotwina, Poddzielec, Bugaj są prowadzone prace przygotowawcze, planowane kontynuacja prac jest przewidziane na rok 2009.</p> <p>Na bieżąco Gmina Lipowa stara się o pozyskiwać dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych, Gmina Lipowa zrealizuje całość zamierzeń dotyczących budowy sieci kanalizacji sanitarnej do 2011 r.</p>	2.618.871
8	Budowa sieci wodociągowej L= 88,5 km	2004 - 2015	<p>Aktualnie na obszarze Gminy Lipowa istnieje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sieć magistralna o długości 4,2 km, • sieć rozdzielcza wodociągowa o długości 57,1 km • przyłącza o długości 17,6 km. • 1057 gospodarstw posiada dostęp do sieci wodociągowej. <p>Koszty budowy sieci wodociągowej pokryte w latach 2004-</p>	5.264.450

			<p>2008 - 9 691 707,86,-</p> <p>Realizacja tego zadania została dofinansowana ze środków:</p> <ul style="list-style-type: none"> Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionów w kwocie 3 661 870, 38 zł WFOŚiGW w Katowicach w kwocie 765 386, 73 zł 	
9	Budowa oczyszczalni przydomowych na terenach zabudowy rozproszonej	2004 – 2015	<p>W latach 2004-2008 mieszkańcy, których posesje są zlokalizowane na terenach gdzie nie planuje się budowy sieci kanalizacji sanitarnej we własnym zakresie budują przydomowe oczyszczalnie ścieków we własnym zakresie, ze środków własnych. Aktualnie na obszarze Gminy jest 14 przydomowych oczyszczalni.</p>	Środki własne mieszkańców
10	Edukacja oraz propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody	2003 - 2015	<p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest głównie w szkołach i przedszkolach. W zakresie kształtowania w dzieciach i młodzieży postaw oszczędzania zasobów środowiskowych organizowane są pogadanki na lekcjach wychowawczych, a także konkursy plastyczne z nagrodami.</p> <p>Działania w tym zakresie obejmują również wywieszanie informacji na tablicach ogłoszeń, zamieszczanie artykułów informacyjnych w lokalnym biuletynie</p>	Okolo 2 tys /rok
11	Propagowanie tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne	2003 - 2015	<p>Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żywcu ŚODR w Częstochowie okresowo organizuje szkolenia i spotkania dla rolników dotyczące głównie: zrównoważonego rolnictwa, ochrony wód i gleb, rolnictwa ekologicznego oraz pozostałych programów rolno – środowiskowych.</p> <p>Udział w tych spotkaniach jest niezobowiązujący, dobrowolny i bezpłatny.</p>	Gmina nie ponosi w tym zakresie żadnych kosztów
12	Budowa kanalizacji deszczowej o długości L = ok.1 km wraz z podczyszczalniami wód deszczowych,	2005 - 2015	<p>W latach 2004-2008 inwestycje polegające na budowie samej sieci kanalizacji deszczowej nie były realizowane. Nie mniej jednak przy okazji budowy i remontu dwóch chodników na terenie Gminy Lipowa została wykonana sieć kanalizacji deszczowej były to:</p> <ul style="list-style-type: none"> W 2006 roku remont chodnika wzdłuż drogi powiatowej w Leśnej za kwotę 96.636,99 zł, W 2008 roku „Budowa chodnika dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 14055 w miejscowości 	Ok. 200.000

			<p><i>Lipowa”.</i></p> <p><i>W 2009 planuje się realizację zadani pn.: „Budowa chodnika dla pieszych w miejscowości Lipowa i Twardorzeczka wraz z budową kanalizacji deszczowej”.</i></p>	
--	--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

W 2007 roku Gmina Lipowa zrealizowała jeszcze jedno zadanie nieumieszczone w niniejszym harmonogramie, a polegające na BUDOWIE ZBIORNIKA MAGAZYNOWEGO WODY PITNEJ W MIEJSCOWOŚCI LIPOWA - KOSZT ZADANIA WYNIÓSŁ - 1.020.515,64 ZŁ

4.2 Gospodarka odpadami

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
ZADANIA WŁASNE GMINY LIPOWA				
ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
1	Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami w Gminie	2003 – 2004	Gmina Lipowa w 2004 roku zleciła wykonanie Planu Gospodarki Odpadami firmie WASTE z Bielska – Białej. Plan został pozytywnie zaopiniowany przez Powiat Żywiecki, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Dokument został uchwalony dnia 1 marca 2005 roku uchwałą Rady Gminy Lipowa nr XXVIII/163/05 w sprawie przyjęcia "Planu gospodarki odpadami dla Gminy Lipowa".	5.490
2	Inwentaryzacja materiałów zawierających azbest	2003 - 2004	W 2005 roku została wykonana przez pracowników i stażystów Urzędu Gminy Lipowa w ramach obowiązków służbowych inwentaryzacja gospodarstw domowych i budynków gospodarczych posiadających elewację lub pokrycia dachowe zawierające wyroby azbestowe.	bezkosztowo
3	Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy	2004 - 2006	<p>Na terenie Gminy Lipowa obowiązuje system selektywnej zbiórki odpadów system workowym.</p> <p>Na terenie Gminy Lipowa system zbierania odpadów opakowaniowych istnieje już od 1996 roku. Do tej pory corocznie system ten jest kontynuowany i stale ulepszany i zwiększana jego skuteczność.</p> <p>Aktualnie na terenie Gminy funkcjonuje workowy system zbiórki u źródła. Zbiórka obejmuje wszystkich mieszkańców.</p> <p>Aktualnie zbiera się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkło, • tworzywa sztuczne, • papier i tekturę, • metal. 	<p>Koszt wywozu odpadów segregowanych za lata 2007-2008 wyniósł 288.056 zł</p> <p>Likwidacja dzikich wysypisk – około 10.000 zł na rok</p>

			<p><i>W latach 2007-2008 zebrano:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • szkło: <ul style="list-style-type: none"> • 2007 – 114,49 Mg, • 2008 – 142,58 Mg, • tworzywa sztuczne, <ul style="list-style-type: none"> • 2007 – 38,59 Mg, • 2008 – 63,92 Mg, • papier i tekturę, <ul style="list-style-type: none"> • 2007 – 1,5 Mg, • 2008 – 4,7 Mg, • metal: <ul style="list-style-type: none"> • 2007 – 17,64 Mg, • 2008 – 12,17 Mg. <p><i>Koszt segregacji</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2007 roku – 124.881 zł • w 2008 roku 163.175 zł <p><i>Gmina Lipowa w listopadzie 2008 roku otrzymała dyplom uznania za czynny wkład w realizację programu „Od Ciebie zależy ochrona środowiska – popieraj recykling i udział w konkursie dla gmin województwa śląskiego „Lider selektywnej zbiórki odpadów komunalnych 2008”</i></p> <p><i>Na obszarze Gminy średnio dwa razy w roku istnieje potrzeba uprzątnięcia dzikich wysypisk odpadów, które cyklicznie powstają wzdłuż potoku Leśnianka i Twardorzeczka jak również w pobliżu boiska w Słotwinie, prace porządkowe przeprowadzane są przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy Lipowa, odpady wywożone są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Żywcu.</i></p>	
4	Zorganizowanie na terenie Gminy punktu odbioru odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów	2004 - 2006	<p><i>W latach 2004-2008 nie został stworzony punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych. Odpady niebezpieczne mieszkańcy mogą bezpłatnie oddać:</i></p>	-

	komunalnych		<ul style="list-style-type: none"> • zużyte baterie – Szkoły Podstawowe na terenie gminy: <ul style="list-style-type: none"> ○ Szkoła Podstawowa w Słotwinie ○ Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Leśnej ○ Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Siennej ○ Szkoła Podstawowa im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Lipowej ○ Szkoła Podstawowa w Twardorzeczce ○ Budynek A Urzędu Gminy Lipowa, • leki przeterminowane <ul style="list-style-type: none"> ○ Apteka „Św. Bartłomieja” w Lipowej, ○ Kościół p.w. Św. Michała Archanioła w Leśnej. 	
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
5	Wdrożenie na terenie Gminy programu usuwania azbestu	2003 – 2015	<p>Gmina Lipowa po przeprowadzonej inwentaryzacji dysponuje wykazem posesji, na których znajdują się materiały zawierające azbest. Według inwentaryzacji na terenie Gminy było 2170 Mg wyrobów zawierających azbest.</p> <p>Gmina Lipowa w latach 2006-2008 udzielała dofinansowania w wysokości 50% (część środków pochodzi z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) wartości do wywozu i utylizacji azbestu z prywatnych posesji na terenie gminy Lipowa. Corocznie organizowany jest przetarg w celu wyłonienia firmy, która wywozi i utylizuje azbest w latach 2007-2008 były to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2007 roku firma Ekotop w Częstochowy, • w 2008 roku firma Alba z Radzionkowa, • w 2009 roku realizacją tego zadani będzie się zajmowała firma Eko – top z Częstochowy. <p>W latach 2006-2008 zebrano u zutylizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2006 roku z 48 budynków - 96,034 Mg – koszt 20.116 zł, 	62.037 zł z czego środki własne 27.082 zł

			<ul style="list-style-type: none"> w 2007 roku z 61 budynków - 119,052 Mg – koszt 24.811 zł, w 2008 roku z 47 budynków - 91,64 Mg – koszt 17.110 zł. <p>Na dzień 31.12.2008 r. wywieziono 306, 726 Mg, z terenu Gminy Lipowa i zostało jeszcze 1864 Mg.</p>	
6	Zastąpienie niskiej, jakości paliw stałych paliwami ekologicznymi lub innymi nośnikami energii	2003 - 2015	<p>W 2008 roku Gmina Lipowa rozpoczęła starania o wyłonienie wykonawcy Programu Ograniczenia Niskiej emisji dla Gminy Lipowa. Program obejmuje zainteresowanych mieszkańców Gminy. W ramach Programu możliwa będzie wymiana kotłów starych na nowe ekologiczne gazowe, retortowe lub węglowe, a także montaż kolektorów słonecznych.</p> <p>Aktualnie jest przeprowadzana ankietyzacja wśród mieszkańców w celu określenia ilości mieszkańców zainteresowanych wymianą kotłów i montażem kolektorów słonecznych.</p>	-
7	Opracowanie systemu sezonowego gromadzenia i wywozu odpadów z terenów rekreacyjnych	2004 - 2015	<p>W latach 2004-2008 w czasie kontroli mieszkańców zakresie posiadania umów na odbiór odpadów skontrolowani zostali również właściciele domków letniskowych, którzy w sezonie letnim wykorzystują swoje domki, jako bazę wypoczynkową. Łącznie zostało wysłanych drogą pocztową 78 przesyłek z informacjami o obowiązkach oddawania odpadów komunalnych.</p>	Kontrole przeprowadzone zostały przez pracowników UG w ramach obowiązków służbowych
8	Wprowadzenie na terenie Gminy systemu odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	2007 - 2015	<p>Na terenie Gminy nie została wprowadzona cykliczna zbiórka odpadów biodegradowalnych. Zbiórka tych odpadów odbywa się na zasadzie indywidualnego telefonicznego zamówienia kontenera u przewoźnika</p>	Koszty ponoszą mieszkańcy indywidualnie
9	Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu gospodarki odpadami	2004 - 2015	<p>W ramach edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców dwa razy w roku, na wiosnę i na jesień organizowane są „dni Ziemi” i akcje „Sprzątanie świata”. W ramach tych obchodów organizowane jest zbieranie śmieci z rowów przydrożnych a także porządkowanie terenu wokół szkół. Corocznie przygotowywane są konkursy dla dzieci i młodzieży a także konkurs dla dorosłych na największą ilość zebranych odpadów selektywnych wśród posesji Gminie. Konkurs jest połączony z cennymi nagrodami ufundowanymi przez Grupę Żywiec S.A.</p>	<p>Okolo 2 tys zł na rok.</p> <p>Koszty nagród dla laureatów konkursów ponosi Grupa Żywiec S.A.</p>
ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY LIPOWA				

ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
10	Budowa kwatery nr 2 składowiska odpadów komunalnych	2003 - 2004	W 2006 roku Spółka Beskid S.A. oddała do eksploatacji drugą kwaterę składowiska	1200
11	Instalacja rozdrabniarki na składowisku odpadów	2005 - 2005	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
12	Budowa płyty do kompostowania przyzmu	2005 - 2005	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
13	Zakup urządzenia do formowania i przewietrzania przyzm kompostowych	2005 - 2005	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
14	Budowa sortowni mechaniczno-ręcznej	2005 - 2006	Zadanie zrealizowane do 31.03.2006 W wyniku realizacji zadania wybudowano: <ul style="list-style-type: none"> • linia do sortowania odpadów komunalnych 958 589,36zł, • adaptacja budynku na potrzeby sortowni 407 953,66 zł, • zakup belownicy kanałowej 400 000,00 zł W kosztach budowy mechaniczno-recznej sortowni odpadów w Żywcu partycypowało także Starostwo Powiatowe	1776
15	Budowa 2-giej komory (bioreaktora) do kompostowania odpadów biodegradowalnych	2005 - 2006	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
16	Realizacja powiatowego programu likwidacji odpadów PCB	2005 - 2007	Na terenie Powiatu Żywieckiego żadna z gmin nie stwierdziła występowania na swoim terenie odpadów zawierających PCB	-
17	Budowa instalacji do demontażu odpadów wielkogabarytowych	2006 - 2007	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
18	Budowa instalacji do przetwarzania odpadów budowlanych	2006 - 2007	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
19	Rekultywacja kwatery nr 1 składowiska odpadów komunalnych w Żywcu Etap I	2006 - 2007	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
20	Rekultywacja kwatery nr 1 składowisk odpadów komunalnych w Żywcu Etap II	2008 - 2009	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
21	Budowa stacji przeładunkowej odpadów	2009 - 2009	Zadanie nie zostało zrealizowane	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

4.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
ZADANIA WŁASNE GMINY LIPOWA				
ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
1	Pozarolnicze zagospodarowanie gruntów niskich klas bonitacyjnych z przeznaczeniem na cele inwestycyjne i zalesienia.	2004 - 2006	<p>Rolnicy posiadający gospodarstwa rolnicze o niskich walorach użytkowo – glebowych jeśli spełniają kryteria posiadania grunty rolnej o powierzchni powyżej 0,5 ha mają możliwość uczestnictwa w unijnym Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich i skorzystać z dotacji zalesieniowej. W latach 2004-2008 żaden rolników na terenie Gminy Lipowa nie skorzystał z tej możliwości.</p> <p>W 2009 roku został przeprowadzony program Przebudowy Lasów Prywatnych w związku z zamieraniem świerczyn. Starostwo Powiatowe w Żywcu przekazuje poprzez Nadleśnictwo Węgierska Górką właścicielom lasów nieodpłatnie sadzonki sosny czarnej, jodły i buka w celu uzupełniania lasów. W 2008 roku na terenie Gminy Lipowa zostało rozdysponowane około 10,5 tys. sadzonek.</p> <p>Niezależnie wydawany jest biuletyn redagowany przez Ministerstwo Rozwoju Wsi, w którym zamieszczane są informacje dla rolników. Biuletyn jest udostępniany w UG Lipowa dla zainteresowanych rolników</p>	-
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
2	Promowanie rolnictwa ekologicznego i agroturystyki	2004 - 2010	<p>Na obszarze Gminy Lipowa w Brzezinach funkcjonuje jedno gospodarstwo agroturystyczne.</p> <p>Promocja agroturystyki zajmuje się Urząd Gminy Lipowa we współpracy Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Żywcu posiadającym w Urzędzie Gminy w Lipowej swoją komórkę organizacyjną.</p> <p>Dla rolników przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żywcu ŚODR w Częstochowie organizowane są szkolenia, konferencje i spotkania dotyczące głównie: zrównoważonego rolnictwa, ochrony wód i gleb, rolnictwa ekologicznego oraz pozostałych programów rolno – środowiskowych.</p> <p>Szkolenia te są bezpłatne.</p>	Udział w szkoleniach jest bezpłatny

3	Udział w zapobieganiu degradacji i erozji gleb	2004 - 2015	<p>Gmina Lipowa położona jest na terenach narażonych na powstawanie osuwisk. W miarę powstawiania groźnych dla układów komunikacyjnych lub przebiegów rzek osuwisk są ona na bieżąco naprawiane, brzegi rzek i skarpy dróg umacniane.</p> <p>Osuwiska powstawały w latach 2004-2008 głównie na brzegach dróg i potoków. W 2008 roku wykonano mur oporowy w potoku Drągowy o wielkości 20, 880 m³</p> <p>Koszty zadania w 80% pokryto z dotacji ze środków Ministerstwa Sprawa Wewnętrznych i Administracji ze środków na usuwanie klęsk żywiołowych.</p>	13.547
4	Promowanie upraw energetycznych	2004 - 2015	<p>Działania związane z promocją upraw energetycznych w latach 2004-2008 na terenie Gminy Lipowa były realizowane w czasie szkoleń i spotkań dla rolników. Jednak ze względu na brak zainteresowania uprawą wierzby energetycznej lub malwy pensylwańskiej nie podjęto dalszych działań.</p>	Szkolenia i spotkanie dla rolników są bezpłatne
5	Zorganizowanie cyklu spotkań dla producentów żywności i przedsiębiorczych rolników	2004 - 2015	<p>Raz w tygodniu w Urzędzie Gminy w Lipowej przyjmuje rolników pracownik Powiatowego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Żywcu. W miarę potrzeb pracownik udziela porad i konsultacji w sprawach dotyczących rolniczego gospodarowania ziemią.</p> <p>Kilka razy w roku organizowane są spotkania dla rolników w ODR w Żywcu, mogą bezpłatnie w nich uczestniczyć zainteresowani rolnicy.</p> <p>Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żywcu ŚODR w Częstochowie organizuje dla rolników również z Gminy Lipowa szkolenia w zakresie pakietów programów rolno - środowiskowych (część PROW), które mogą być oprócz dopłat bezpośrednich dodatkowym źródłem przychodów gospodarstw rolnych.</p>	Szkolenia i spotkanie dla rolników są bezpłatne
6	Rozwój infrastruktury technicznej terenów wiejskich.	2004 - 2015	<p>Zadanie w zakresie rozwoju infrastruktury terenów wiejskich niebyło realizowane ze względu na ograniczony budżet Gminy Lipowa.</p>	-
7	Okresowa kontrola zawartości metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo	2004 - 2015	<p>Badania zawartości metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo nie były przeprowadzane w latach 2004-2008. Planuje się takie badania przeprowadzić w najbliższych latach</p>	-

ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY LIPOWA				
ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
8	Okresowa kontrola odczynu pH w glebach użytkowanych rolniczo	2003- 2006	<p>Badania gleb użytkowanych rolniczo na poziom pH zostały przeprowadzone w 2006 roku. Wyniki wskazywały, iż wapnowanie jest w wielu gospodarstwach wskazane do stosowania.</p> <p>W związku z tym został w 2007 roku złożony wniosek o dofinansowanie kosztów wapna do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.</p> <p>Uzyskano dotację w wysokości 50% kosztów wapna (41.655,00 zł). Wysiano 1108 ton wapna nawozowego.</p>	<p>Koszt całkowity 83.310,52 zł (dotacja WFOSiGW 41.655,00)</p>
9	Upowszechnianie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej	2003- 2006	<p>W latach 2004-2008 zadanie dotyczące wprowadzania i upowszechniania Zasad Dobrych Praktyk Rolniczych realizowane jest przez samych rolników.</p>	-
10	Popularyzacja w gospodarstwach rolniczych oferty dla turystów, urządzenie bazy noclegowej dla letników	2003- 2006	<p>Na terenie Gminy Lipowa w Brzezinach funkcjonuje gospodarstwo agroturystyczne oferujące swojskie domowe wyroby garmażeryjne, oraz świeże mleko i jego przetwory, a także bazę noclegową.</p> <p>W biuletynie Gminy Lipowa były zamieszczane informacje dla rolników jak założyć działalność gospodarczą.</p> <p>Na bieżąco rolnicy zainteresowani tą formą użytkowania ziemi i wykorzystania własnego gospodarstwa mogą uzyskać potrzebne informacje u pracownika ODR w urzędzie Gminy Lipowa</p>	-
11	Stworzenie na terenie Gminy kilku gospodarstw produkujących żywność ekologiczną	2003- 2006	<p>W gospodarstwie agroturystycznym działającym w Brzezinach właściciel uprawia warzywa i owoce metodami ekologicznymi, ale nie ma zarejestrowanych produktów ekologicznych. W kolejnych latach być może następni rolnicy zdecydują się na prowadzenie produkcji rolniczej metodami ekologicznymi.</p> <p>Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żywcu ŚODR w cyklicznie organizuje dla rolników między innymi z Gminy Lipowa szkolenia dotyczące rolnictwa ekologicznego, rolnictwa zrównoważonego, które mogą być dodatkowym źródłem przychodów gospodarstw rolnych.</p>	<p>Koszty prowadzenia działalności ekologicznej ponoszą producenci rolni</p>
12	Poprawa stanu powierzchni ziemi rekultywacją terenów zdegradowanych	2003- 2006	<p>Na terenie Gminy nie istnieją tereny zdegradowane, i w związku z tym nie ma potrzeby realizacji tego zadania. Mniejsze osuwiska</p>	-

			<i>są realizowane na bieżąco, a w sytuacjach kryzysowych takich jak powódzie i powstawanie większych osuwisk zadania są realizowane ze środków Budżetu Państwa w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych.</i>	
13	<i>Aktualizacja map glebowych</i>	<i>2004- 2006</i>	<i>Mapy glebowo rolnicze nie zostały zaktualizowane.</i>	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

4.3 Ochrona powietrza atmosferycznego

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
ZADANIA WŁASNE GMINY LIPOWA				
ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
1	Opracowanie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji wynikającego z gminnego operacyjnego planu polepszenia, jakości powietrza	2004 - 2004	Gmina Lipowa w I kwartale 2009 roku wybrała firmę AGROTUR S.A. która będzie opracowywała Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Lipowa. Aktualnie przeprowadzana jest ankietyzacja wśród mieszkańców Gminy Lipowa w celu wyszczególnienia ilości zainteresowanych mieszkańców wymianą kotłów i montażem kolektorów słonecznych. Koszt PONE, który poniesiony zostanie w 2009 roku jest to około 12.200 zł	-
2	Wprowadzenie zakazu wypalania traw i rżysk	2004 - 2004	Uchwałą nr VI/33/07 Rady Gminy w Lipowej z dnia 13 kwietnia 2007 r. w sprawie: Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lipowa nie wprowadzono zapisu dotyczącego zakazu wypalania traw i rżysk. Podczas zmian w regulaminie taki zapis zostanie wprowadzony.	-
3	Likwidacja i rekultywacja terenów wszystkich dzikich wysypisk odpadów	2004 - 2006	Od 2006 roku Gmina Lipowa regularnie prowadzi akcję usuwania dzikich wysypisk odpadów. Na obszarze Gminy średnio dwa razy w roku istnieje potrzeba uprzątnięcia dzikich wysypisk odpadów, które cyklicznie powstają wzdłuż potoku Leśnianka i Twardorzeczka jak również w pobliżu boiska w Słotwinie, prace porządkowe przeprowadzane są przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy Lipowa, odpady wywożone są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Żywcu. Miejsca powstawania wysypisk są okresowo kontrolowane i powstałe wysypiska na bieżąco likwidowane.	Okolo 10 tys na rok
4	Oddzielenie zabudowy mieszkaniowej od terenów działalności uciążliwej - wyznaczenie terenów pod lokalizację przemysłu przyjaznego dla środowiska, uporządkowanie zabudowy zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	2004 - 2006	Dnia 18 marca 2003 roku Gmina Lipowa przyjęła uchwałą Rady Gminy nr VI/29/03 w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lipowa dla poszczególnych sołectw: Lipowa, Leśna, Sienna, Twardorzeczka, Ostre, Słotwina nowy plan zagospodarowania przestrzennego. W Planie	-

			wyszczególniono tereny gdzie dopuszczalne są „drobne nieuciążliwe funkcje” Na tych terenach możliwe jest lokowanie działalności drobnego przemysłu i nieuciążliwej produkcji, na pozostałych terenach tego typu działalność jest niedopuszczalna.	
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
5	Wdrożenie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji wynikającego z gminnego operacyjnego planu polepszenia jakości powietrza	2004 - 2008	<p>Po opracowaniu Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Lipowa (II-III kwartał 2009) program zostanie wdrożony przy dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Planowany termin wdrożenia PONE to 2010-2012</p> <p>Niezależnie od PONE na terenie Gminy Lipowa sukcesywnie przeprowadzane są prace termomodernizacyjne w budynkach gminnych, są to między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonanie docieplenia budynku Szkoły Podstawowej w Twardorzeczce - wartość zadania 29.112,86zł wymianę istniejącej instalacji centralnego ogrzewania wraz z przeróbką kotłowni i wymianą kotłów w Szkole Podstawowej w Lipowej – wartość zadania 128.656,61 zł docieplenie budynku Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Siennej – wartość zadania 92 484.13 zł, termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Lipowej - koszt zadania wyniósł 109 809,00 zł 	Koszt zostanie oceniony po opracowaniu PONE Termomodernizacja- 360.062 zł
6	Promocja "czystych paliw" oraz stworzenie warunków i przepisów umożliwiających zbyt brykietów	2004 - 2010	Na obszarze Gminy Lipowa działają 3 tartaki, w Zimniku i Twardorzeczce, w których odpadem są trociny. Istnieje w tych tartakach możliwość wyrobu brykietu drzewnego wykorzystywanego przez mieszkańców do opalania kominków domowych.	-
7	Przygotowanie tras rowerowych i pieszych biegnących po śladzie dróg gospodarczych	2004 - 2010	<p>Na obszarze gminy są dwie trasy rowerowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Licząca 28 kilometrów trasa rowerowa biegnie w obrębie lasów państwowych a także u podnóża szczytów Skrzyczne i Ostre. Trasa rowerowa prowadzi przez miejscowości Leśna, Ostre, Sienna, Słotwina, Twardorzeczka. W większości przebiega ona mało uczęszczanymi drogami i jest bezpieczna. 	-

			<ul style="list-style-type: none"> Dla wytrwałych rowerzystów górskich szczególnie polecana jest trasa: Lipowa, Ostre, Skrzyczne, Malinowska Skała, Zielony Kopiec, Magurka Wiślana, Barania Góra, Kamesznica, Złotna, Milówka i Lipowa. Długość trasy 60,0 km. <p>Trasy pozwalają poznać niemal wszystkie znajdujące się na ich terenie obiekty godne zwiedzania i ciekawe punkty widokowe.</p> <p>Na terenie lasu należącego do Nadleśnictwa Węgierska Górką opracowano i wyznaczono Ścieżkę Przyrodniczo - Dydaktyczną w „Dolinie Zimnika”. Przebiega ona przez las na terenie gminy Lipowa. Urządzenia turystyczne i przystanki edukacyjne zlokalizowane na trasie pozwalają przybliżyć wiedzę o przyrodzie, a także wypocząć na łonie natury.</p> <p>Ścieżka dydaktyczna doliną Zimnika została wytyczona u podnóża masywu Skrzycznego.</p> <p>Długość trasy wynosi około 1,5 km. Czas potrzebny do przebycia całej ścieżki i przeanalizowania tematów przedstawionych na tablicach informacyjnych wynosi około 2 godzin.</p> <p>W 2009 roku planuje się „Budowę ścieżki rowerowej wraz z parkingiem w Gminie Lipowa”.</p> <p>Inwestycja będzie polegała na budowie ścieżki rowerowej o łącznej długości 2.227 m, biegnącej przez teren Gminy Lipowa, począwszy od pomnika do przysiółka Lipowa Podlas oraz parkingu dla samochodów osobowych na 45 miejsc parkingowych, zlokalizowanego przy kościele parafialnym w Lipowej, wraz ze zjazdem z drogi powiatowej nr 1405 S Żywiec – Lipowa – Buczkowice.</p>	
8	Poprawa stanu technicznego dróg	2004 - 2015	<p>W latach 2004-2008 wykonano następujące inwestycje drogowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> modernizacja drogi rolniczej „Wielidroga” w Lipowej - wartość zadania 139 430,64.-zł. modernizacja drogi rolniczej "Graniczna Lipowa - Leśna" Lipowa – wartość zadania 203.663,57 zł 	1.004.100

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja dróg na terenie gminy Lipowa" – wartość zadania 3.518.662,31 zł</i> • <i>modernizacja drogi rolniczej w Lipowej Wartość zadania 159 560,66 zł.</i> • <i>wykonanie nawierzchni bitumicznej na drodze "do Żarnówki "w Lipowej Dolnej w km 0+200 do 0+600 – wartość zadania 30 634,96 zł,</i> • <i>wykonanie remontu dróg na terenie Gminy Lipowa wartość zadania 119 506,54 zł.</i> • <i>remont drogi gminnej w Siennej od skrzyżowania z drogą powiatową do cmentarza – etap I km 0+000 do 0+515</i> • <i>remont drogi dojazdowej u "Kubaczki " w Lipowej Podlas, oraz remont przepustu leżącego w ciągu tej drogi na potoku Kalonka uszkodzonych wskutek gwałtownej ulewy w dniu 6 -7.09.2007r.</i> • <i>remont drogi dojazdowej wzdłuż potoku " Drągowy" w Lipowej Podlas wraz z remontem przepustu, oraz muru oporowego</i> • <i>modernizacja drogi rolniczej w Słotwinie</i> • <i>remont chodnika wzdłuż drogi powiatowej w Leśnej</i> <p><i>Średnio rocznie ilość zmodernizowanych i przebudowanych dróg to:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>w 2005 r. - 2,8 km, koszt - 730,8 tys. zł</i> • <i>w 2006 r. - 0,2 km, koszt - 85,6 tys. zł</i> • <i>w 2007 r. - 1,5 km, koszt - 12,7 tys. zł</i> • <i>w 2008 r. - 0,515 km, koszt - 175 tys. zł</i> 	
9	<i>Systematyczne prowadzenie kontroli podmiotów dotyczącej przestrzegania zasad ochrony środowiska</i>	<i>2004 - 2015</i>	<i>Wśród mieszkańców gminy Lipowa raz w roku przeprowadzana jest wyrywkowa kontrola posiadania umów na odbiór odpadów, niezależnie od tego wysyłane są upomnienia do mieszkańców, którzy nie figurują w bazie danych zawartych umów na odbiór odpadów.</i>	<i>Bezkosztowo – kontrolę przeprowadzają pracownicy UG wraz z funkcjonariuszem policji w ramach</i>

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY LIPOWA ZA LATA 2004-2008

				<i>obowiązków służbowych</i>
10	<i>Zorganizowanie programów edukacyjnych dla szerokich kręgów społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza ze szczególnym uwzględnieniem wskazywania szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dla zdrowia oraz kosztów społeczno-ekonomicznych spowodowanych zanieczyszczeniem atmosfery</i>	2004 - 2015	<i>W 2008 roku w ramach przygotowania do opracowania i wdrożenia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Lipowa zorganizowano spotkania z mieszkańcami dotyczące szkodliwości wykorzystywania odpadów, jako paliwa w kotłowniach domowych a także korzyści wynikających z przystąpienia do PONE oraz wymiany starych nieekologicznych kotłów na nowe ekologiczne oraz montażu kolektorów słonecznych.</i>	<i>Koszt organizacji spotkania poniosła firma AGROTURS.A. opracowująca PONE</i>
ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY LIPOWA				
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
11	<i>Wdrożenie programu w zakresie rozwoju lokalnej gospodarki energetycznej z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych i alternatywnych źródeł energii</i>	2004 - 2008	<i>Zadanie to nie zostało zrealizowane</i>	-
12	<i>Modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy</i>	2004 - 2010	<i>W latach 2004-2007 wykonano remont i modernizację drogi powiatowej Lipowa Ostre.</i>	2.300

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

4.5 Ochrona przed działaniem hałasu

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
ZADANIA WŁASNE GMINY LIPOWA				
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
1	Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	2004 - 2015	Zadanie dotyczące programów uświadamiających problemy hałasu nie było realizowane ze względu na wiejski charakter gminy i brak problemów związanych z uciążliwym hałasem	-
2	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego ze szczegółowym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku dla poszczególnych jednostek strukturalnych	2004 - 2015	Dnia 18 marca 2003 roku Gmina Lipowa przyjęła uchwałę Rady Gminy nr VI/29/03 w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lipowa dla poszczególnych sołectw: Lipowa, Leśna, Sienna, Twardorzeczka, Ostre, Słotwina nowy plan zagospodarowania przestrzennego. W Planie wyszczególniono tereny gdzie dopuszczalne są „drobne nieuciążliwe funkcje” Na tych terenach możliwe jest lokowanie działalności drobnego przemysłu i spokojnej produkcji, na pozostałych terenach tego typu działalność jest niedopuszczalna.	-
ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY LIPOWA				
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
3	Opracowanie koncepcji zmian ruchu samochodowego (np. poprzez jego skanalizowanie), co wpłynie na poprawę klimatu akustycznego terenów przyległych	2004 - 2015	W latach 2004-2008 nie została opracowana koncepcja zmiany ruchu gdyż na obszarze gminy jest zbyt mały ruch samochodowy by brać pod uwagę realizację tego działania. Zadanie to w najbliższych latach nie będzie realizowane.	-
4	Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie mogą wystąpić przekroczenia standardów akustycznych	2004 - 2015	Na terenie Gminy jest zbyt mały ruch samochodowy i niema działalności uciążliwych emitujących wysoki poziom hałasu do środowiska i dlatego nie ma potrzeby budowania ekranów akustycznych. Jeśli ruch samochodowy na analizowanym terenie się znacząco nasili będzie można rozpatrywać realizację tego zadania. Na chwilę obecną nie planuje się jego realizacji.	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

4.7 Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
<i>ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY LIPOWA</i>				
<i>ZADANIA DŁUGOTERMINOWE</i>				
2	<i>Stworzenie systemu monitoringu środowiska ze względu na promieniowanie niejonizujące</i>	<i>2003 - 2015</i>	<i>Na terenie Gminy Lipowa nie są zlokalizowane stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, w związku z tym ww zadanie nie jest realizowane na analizowanym obszarze.</i>	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

4.6 Ochrona przyrody

L.P.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji	Stan realizacji zadania	Koszt zadania
ZADANIA WŁASNE GMINY LIPOWA				
ZADANIA KRÓTKOTERMINOWE				
1	Utworzenie proponowanych małoobszarowych form ochrony przyrody (zgodnie z opracowaną „Waloryzacją przyrodniczą Gminy)	2004 - 2006	<p>Na obszarze gminy planuje się utworzenie: <u>zespołu przyrodniczo – krajobrazowego</u></p> <ul style="list-style-type: none"> „Dolina Potoku Leśnianka” gdzie najlepiej zachowanym potokiem w Kotlinie Żywieckiej jest dolina potoku Leśnianka. Występują naturalne lasy liściaste głównie nadrzeczna olszyna górską. Zbiorowiska nieleśne tworzą łąki świeże i wilgotne. <p><u>użytków ekologicznych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> „Żarnówka” „Turzycowisko” „Kalonka” „Biała”. „Młaka nad Potokiem Malinowskim” „Łukaszne” <p><u>stanowiska dokumentacyjnego</u></p> <ul style="list-style-type: none"> „Leśnianka” – ma na celu ochronę malowniczego fragmentu potoku Leśnianka wraz z jego wyeksponowanymi warstwami skalnymi i licznymi progami wodospadowymi 	-
2	Objęcie ochroną prawną drzew — propozycji pomników przyrody (15-20 obiektów)	2004 - 2006	<p>Na obszarze Gminy Lipowa istnieją trzy pomniki przyrody ożywionej:</p> <ul style="list-style-type: none"> dwie lipy o obw. 226 i 188cm znajdujące się w otoczeniu krzyża przydrożnego w Lipowej. Lipa drobnolistna obw. 514 cm, wys. 27 m znajdująca się na terenie prywatnym w Leśnej. <p>W 2004 roku przeprowadzane były prace konserwatorskie</p>	-

			<p>polegające na spinaniu gniazda na gałęziach jednej z lip w Lipowej.</p> <p>W 2007 roku wykonano prace pielęgnacyjne polegające na przycięciu korony lipy w Leśnej.</p>	
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
4	Ochrona starodrzewia pozostałości zabytkowych założeń zieleni (dwór i dawne nadleśnictwo Lipowa)	2004 - 2015	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
5	Utworzenie ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych (3-4 obiekty: „Kuźnie”, „Stary Bór”, „Użytki ekologiczne Gminy Lipowa” — foldery, broszury, tablice informacyjne)	2004 - 2015	<p>Ścieżka Dydaktyczno-Przyrodnicza "Dolina Zimnika" została opracowana przez Nadleśnictwo Węgierska Górka. Ścieżka dydaktyczna została wytyczona w 2001 roku wzdłuż potoku Zimnik w terenie umożliwiającym korzystanie z niej nie tylko wytrawnym turystom, ale również grupom dzieci przedszkolnym i osobom w podeszłym wieku. Długość trasy wynosi około 1,5 km. Czas potrzebny do przebycia całej ścieżki wynosi około 2 godzin.</p> <p>Zadaniem ścieżki jest zwrócenie uwagi na specyfikę górskiej ożywionej i nieożywionej przyrody. Jej celem jest pokazanie bioróżnorodności organizmów współzyskujących w środowisku leśnym oraz roli człowieka w zachowaniu dla potomnych walorów przyrodniczych naszego regionu.</p> <p>Aktualnie stworzony i wdrażany jest projekt przebudowy ścieżki obejmujący wydłużenie jej o około 200 m. W ramach inwestycji powstaną nowe miejsca biwakowania, ławeczki punkty widokowe, wychodnie, kapliczka oraz ujęcie wody z potoku Zimnik i parking. Koszt inwestycji szacuje się na około 404 tys.</p>	Plan na 2009 roku 404.000
6	Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej, szkolenia (agroturystyka, rolnictwo ekologiczne)	2004 - 2015	<p>Działalnością edukacyjną dla dorosłej części społeczeństwa Gminy Lipowa zajmuje się Gminne Centrum Informacji, Promocji i Kultury.</p> <p>Celem działalności Gminnego Centrum Informacji Promocji i Kultury jest ochrona tradycji kulturalnej i dziedzictwa kulturalnego Gminy oraz pozyskanie i przygotowanie jej mieszkańców do aktywnego udziału w dziedzinie promocyjnej i sportowej, natomiast w dziedzinie promocyjnej kreowanie korzystnego wizerunku gminy w oczach mieszkańców gminy, regionu i Polski. W</p>	-

			<i>działaniu informacyjnym GCIPIK zakłada, że aktualna, rzetelna, łatwo dostępna informacja przekazywana przez urząd gminy oraz jednostki organizacyjne i pomocnicze Gminy jest najważniejszym źródłem promocji. Do tego celu służą: strona internetowa Urzędu Gminy: www.ug-lipowa.com, strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej: www.bip.ug-lipowa.com oraz media.</i>	
7	<i>Realizacja zieleni urządzonej w obrębie planowanych obiektów turystyczno-sportowych i rekreacyjno-wypoczynkowych.</i>	2004 - 2015	<i>Zadanie nie zostało zrealizowane</i>	-
8	<i>Realizacja platform widokowych w obrębie atrakcyjnych krajobrazowo punktów i panoram widokowych (5-6 obiektów — odlesione wzgórza w Twardorzeczce, Słotwinie, Lipowej, polany szczytowe)</i>	2004 - 2015	<i>Na terenie Gminy Lipowa w latach 2004-2008 nie zostały urządzone platformy widokowe. Istnieją miejsca z których rozciąga się przepiękny widok, ale nie zostały one w jakiś szczególny sposób zagospodarowane.</i>	-
ZADANIA KOORDYNOWANE GMINY LIPOWA				
ZADANIA DŁUGOTERMINOWE				
9	<i>Zalesianie gruntów porolnych, niskich klas bonitacyjnych (wariant optymalny — 100 ha)</i>	2004 - 2015	<p><i>W latach 2004-2008 zadanie to było realizowane poprzez Powiat Żywiecki w formie rozdysponowania sadzonek sosny, jodły i buka dla właścicieli lasów prywatnych, które zostały przerzedzone w ramach cięć sanitarnych.</i></p> <p><i>Ilość sadzonek przekazanych właścicielom lasów na terenie Gminy Lipowa w 2008-2009 roku:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sosna czarna – 3.000 szt,</i> • <i>Jodła – 3.000 szt,</i> • <i>Buk – 4,500 sz.</i> <p><i>Koszty sadzonek poniosło Starostwo Powiatowe w Żyvcu.</i></p> <p><i>Rolnicy posiadający gospodarstwa rolnicze o niskich walorach użytkowo – glebowych jeśli spełniają kryteria posiadania gruntów rolnych o powierzchni powyżej 0,5 ha mają możliwość uczestnictwa w unijnym Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich i skorzystać z dotacji zalesieniowej. W latach 2004-2008 żaden rolników na terenie Gminy Lipowa nie skorzystał z tej możliwości.</i></p>	-
10	<i>Sporządzenie „Planu ochrony Parku</i>	2004 - 2015	<i>Ustawa o ochronie przyrody nakłada na dyrektora</i>	<i>Ok. 100.000</i>

	<i>Krajobrazowego Beskidu Śląskiego” (opracowanie planistyczne)</i>		<i>Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego przygotowanie planu, który potem jest częścią rozporządzenia wojewody w sprawie ochrony. Do tej pory lokalizując w parku jakąś inwestycję, za każdym razem musiały pytać o opinię w Zespole Parków. Plan ochrony ma dać im wytyczne, co i gdzie można lokalizować. Ograniczenia, które wprowadzi plan, istnieją od kiedy utworzono parki krajobrazowe. W przypadku, gdy gminy będą zmieniać plan miejscowego zagospodarowania przestrzennego, będą miały w ręce rozporządzenie wojewody stwierdzające, co można, a czego nie można do niego wprowadzić. Zupełnie nowe inwestycje mogą jednak napotkać na surowe bariery, jeśli plany nie będą ich przewidywać. Możliwe jest odstępstwo od planu ochrony terenu parku, ale tylko na zasadzie jego wycinkowej zmiany. Są inwestycje, które absolutnie nie będą akceptowane. Plany ochrony górskich parków krajobrazowych są na ukończeniu. Ich wykonanie pochłonęło 500 tys. zł w ciągu dwóch lat. Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyniosło 420 tys. zł. Będą podstawą do wydania rozporządzenia przez wojewodę, który będzie miał na to pół roku.</i>	
11	<i>Realizacja form zieleni izolacyjno-osłonowej wzdłuż ciągów komunikacyjnych o randze ponadlokalnej (drogi powiatowe — 5 odcinków; nowe nasadzenia, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne)</i>	2004 - 2015	<i>Zadanie nie zostało zrealizowane</i>	-
12	<i>Realizacja wytycznych „programów ochrony przyrody Nadleśnictwa Węgierska Górka (około 50% ogólnej powierzchni Lasów Państwowych, tj. około 1000 ha)</i>	2004 - 2015	<i>Zadanie to jest realizowane przez Nadleśnictwo Węgierska Górka</i>	-
	<i>Promocja programów rolno-środowiskowych (szkolenia, warsztaty, broszury) w ramach Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego – schemat II, III)</i>	2004 - 2015	<i>Realizacja tego zadania przeprowadzana jest w formie wydawnictw, ulotek broszur, które docierają do Urzędu Gminy i są wystawiane na stoliku na parterze do ogólnej wiadomości zainteresowanych mieszkańców.</i>	-
	<i>Utworzenie 2 rezerwatów przyrody („Stary Bór”, „Kościelec”), w tym sporządzenie planów ochrony</i>	2004 - 2015	<i>Na obszarze gminy proponuje się utworzenie dwóch rezerwatów:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kościelec – projektowany rezerwat przyrody</i> 	-

			<p>nieożywionej, znajdujący się na stokach Kościelca (1019 m n.p.m.). Występują tutaj liczne wychodnie skalne w postaci baszt skalnych oraz ambon. Zinventaryzowano także kilka jaskiń, z których najdłuższa ma 13 m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Stary Bór” projektowany rezerwat leży jest to niewielki fragment kompleksu leśnego na północno – wschodnich stokach Magurki Wiślańskiej. Zajmuje on powierzchnię 12,27 ha. Położony jest w leśnictwie Łukaszne. Na obszarze tym występuje 106 gatunków roślin naczyniowych. Gatunki chronione i rzadkie występują tu w najwilgotniejszych miejscach wzdłuż potoków, dlatego tak ważna dla ich zachowania jest naturalna zabudowa biologiczna potoków w postaci powolnych kłód. <p>Rezerваты te są w dalszym ciągu w fazie projektu, do chwili obecnej nieostały utworzone.</p>	
	Zadania ochrony czynnej w projektowanych małych obszarowych formach ochrony przyrody	2004 - 2015	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
	Program udostępniania turystycznego jaskiń i innych form skalnych w Beskidzie Śląskim	2004 - 2015	Zadanie nie zostało zrealizowane	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy Lipowa

5 Monitoring realizacji postanowień „Programu...”

Na potrzeby monitoringu stanu realizacji „Programu...” została opracowana propozycja wskaźników służących do monitoringu postępu prac realizacji programu. Wskaźniki te wybiórczo, ale wskazują na tendencję zmian, jakie następują w cyklach czteroletnich na obszarze Gminy Lipowa.

Zestaw wskaźników proponowanych w „Programie...” z 2004 roku na potrzeby opracowania pierwszego Raportu z realizacji „Programu...” został zmodyfikowany ze względu na brak danych odnoszących się do roku bazowego i stanu obecnego, co uniemożliwiało zarówno monitoring jak i określenie kierunków zmian wskaźników.

W kolumnach umieszczono wartości wskaźników z okresu realizacji POŚ, a następnie porównano je ze stanem aktualnym. Stan aktualny został określony na podstawie danych otrzymanych od Urzędu Gminy w Lipowej.

Tabela 1 Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźniki	Stan bazowy 2004 r.	Stan na koniec 2008 roku	Zmiana [wzrost, spadek]	Zmiana w procentach [%}
1	Skanalizowanie Gminy %	0	10	↑	1000
2	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	0	15	↑	1500
3	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków %	0	14	↑	1400
4	Zużycie wody na mieszkańca [m ³ /rok]	b.d	25,5	-	-
5	Liczba zmodernizowanych kotłowni lokalnych [szt.]	0	3	↑	300
6	Drogi o ulepszonej powierzchni [szt.]	5	11	↑	100
7	Liczba przeprowadzonych w ciągu roku badań zanieczyszczenia gleb	0	0	→	0
8	Ilość obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną [szt.]	3	3	→	0
9	Liczba drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym [szt.]	3	3	→	0
10	Liczba gospodarstw agroturystycznych [szt.]	0	1	↑	100
11	Powierzchnia lasów %	56,8	56,8	→	0
12	Wykorzystanie gruntów na uprawy ekologiczne [ha]	0	2	↑	200
13	Liczba akcji ekologicznych [szt./rok]	5	5	→	0
14	Liczba odbytych szkoleń dla rolników [osoby/rok]	4	5	↑	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG w Lipowej

6 Podsumowanie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa na lata 2004-2015” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Realizacja zadań w latach 2004-2008, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska dla gminy Lipowa, zgodnych z polityką ekologiczną Powiatu Żywieckiego i Województwa Śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój miasta i gminy - obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

Gmina Lipowa sukcesywnie realizuje zadania, kładąc szczególny nacisk na budowę sieci kanalizacji sanitarnej, modernizację dróg gminnych i budowę chodników a także ochronę powietrza atmosferycznego poprzez planowaną już w 2009 roku wymianę nieekologicznych źródeł ciepła oraz montaż kolektorów słonecznych w gospodarstwach domowych mieszkańców. Działania te w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do poprawy, jakości środowiska na obszarze Gminy Lipowa.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramach „Programu...” jednoznacznie można stwierdzić, że zadania w miarę środków finansach na bieżąco są realizowane.

Gmina nieustannie stara się pozyskiwać dofinansowanie na realizację zadań ze środków zewnętrznych głównie krajowych, ale także i zagranicznych w celu realizacji zadań kosztownych, gdyż nie ma możliwości sfinansowania ich ze środków budżetu własnego.

Jeśli w następnych latach poziom wykonywanych rocznie inwestycji się nie zmieni prognozuje się, że wszystkie zaplanowane zadania zostaną z powodzeniem zrealizowane.

Zgodnie z art. 17 ust.1, przy uwzględnieniu wymagań zawartych w art. 14, ustawy - Prawo ochrony środowiska, politykę ekologiczną gminy przyjmuje się na 4 lata, z tym, że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata. Oznacza to, że w 2009 roku powinna zostać wykonana aktualizacja „Programu...” oraz listy przedsięwzięć krótkoterminowych w perspektywie czteroletniej oraz rewizja celów i kierunków priorytetowych. W trakcie aktualizacji z harmonogramów zostaną usunięte zadania, których Gmina nie będzie realizować, a w ich miejsce zostaną wpisane nowe zadania na przykład takie, do których Gmina została zobligowana nowym prawodawstwem lub takie, które realizuje mimo nieumieszczenia ich w harmonogramach.